

Sprejeti glavni sklepi in stališča

STALIŠČE SVIZ DO ZAPRTJA ŠOL IN VZPOSTAVITVE POUKA NA DALJAVO

1. Članice in člani SVIZ so se na zaprtje srednjih, glasbenih in delno osnovnih šol pričakovano odzvali različno. Nekatere je presenetila hitra odločitev in hkrati njen obseg, precej je bilo tudi opozoril, da na pouk na daljavo nismo ustrezno pripravljene. Prisotna je zaskrbljenost, ker bo izobraževanje na daljavo brez dvoma imelo številne negativne posledice, ena izmed njih je upad ravni in kakovosti pridobljenega znanja. V SVIZ se sprašujemo, kdaj, kako in v kakšni meri bo mogoče odpraviti vrzeli v znanju učencev in dijakov, če se ti dlje ne bodo vrnil v šole. Še zlasti so ta vprašanja v ospredju ob upoštevanju dejstva, da Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ter Zavod za šolstvo nista pripravila ustreznih organizacijskih navodil in strokovnega gradiva za učinkovito izvajanje pouka na daljavo. Ponavlja se spomladanska zgodba, ko so bila vodstva vrtcev in šol, učiteljstvo in vsi drugi zaposleni v vzgoji in izobraževanju prepuščeni sebi in svoji iznajdljivosti. Prav zmožnost hitrega prilagajanja, visoka stopnja strokovne usposobljenosti in občutek odgovornosti učiteljstva, svetovalnih delavcev, knjižničarjev in vseh drugih zaposlenih zmanjšujejo negativne učinke izobraževanja na daljavo in nekonsistentnih odločitev šolskih oblasti. Prepričani smo, da so nekonsistentne in neuravnotežene odločitve vlade in šolske oblasti, ki nihajo iz ene skrajnosti v drugo, v največji meri posledica nepripravljenosti, da bi se ti, preden sprejmeta posamezne odločitve, posvetovali z učitelji praktiki in njihovimi organizacijami. Vlado RS in MIZŠ zato sprašujemo, ali imata pripravljen pedagoški in organizacijski načrt, kako se bodo negativni učinki pouka na daljavo za učence in dijake v prihodnje odpravljali in koliko sredstev bo vloženi v te aktivnosti. Prav tako pričakujemo pojasnilo, kdaj bodo učitelji praktiki vključeni v priprave ukrepov in prilagoditve vzgojno-izobraževalnih procesov.
2. Ponavljamo opozorila, ki smo jih na resorno ministrico prof. dr. Simono Kustec naslovili že na prvi dan letošnjega šolskega leta, tj. zatem, ko so šole prejele »Modele in priporočila« za izvajanje pouka v razmerah, povezanih s covidom-19. Z dokumentom si učiteljstvo ne more dosti pomagati, saj je preveč splošen in se izogiba odgovorom na zahtevna vprašanja. V priporočilih ni mogoče izvesti nič o načinu organizacije in poteka pouka na daljavo, zato MIZŠ sprašujemo, ali to pomeni, da so šole prepuščene same sebi in da naj vsaka šola izpelje pouk na daljavo po svoje, kakor najbolje ve in zna.
3. Ponovno izpostavljam, da se z izobraževanjem na daljavo vrača tudi poglobljanje vrzeli v znanju med učenci in dijaki, ki niso posledica njihovih različnih sposobnosti in prizadevnosti, temveč izvirajo iz neenakih materialnih pogojev za učenje, sposobnosti in možnostih njihovih staršev, da sodelujejo pri učenju. MIZŠ smo že večkrat vprašali, kaj bo ukrenilo, da bi te razlike nevtraliziralo in v čim večji meri preprečilo ta negativni učinek izobraževanja na daljavo, a odgovora do zdaj nismo zasledili. Po informacijah, ki smo jih v sindikatu pridobili s terena, ne držijo niti trditve MIZŠ, da so vsem učencem, dijakom in učiteljem, ki potrebujejo računalniško opremo in ustrezne dostope do spleta za namen pouka na daljavo, to tudi zagotovili. Torej, kaj bo ministrstvo storilo, da bo nevtraliziralo

poglabljanje razlik, ki pri izobraževanju na daljavo nastaja zaradi neenakih pogojev za učenje? Kdaj bodo vsem strokovnim delavkam in delavcem, učenkam, učencem ter dijakom in dijakinjam zagotovljeni ustrezni tehnični pogoji, da se bodo lahko vključili v pouk na daljavo?

4. Z nekaterih šol prihajajo opozorila, da za vse zaposlene, ki bodo izvajali pouk na daljavo, niso zagotovljeni ustrezni prostorski pogoji, tj. takšni, da se ne bi med seboj motili v kabinetih ali povečevali možnosti prenosa okužbe. MIZŠ sprašujemo, ali je v pristojnosti učitelja, da izbere, ali bo delo izvajal kot pouk na daljavo v prostorih šole, in zakaj.
5. Učitelji in učiteljice nimajo strokovnih priporočil oziroma navodil za izvajanje pouka na daljavo, čeprav se že od pomladi ve, da bi bilo treba izdelati vsaj osnovne prilagoditve učnih načrtov in didaktične metode pri posameznih predmetih, ki se na okolje pouka na daljavo zelo različno odzivajo. Jasno je, da zgolj iznajdljivost in velika prizadevnost učiteljstva za to, da bi bil pouk na daljavo kakovosten, ne bosta več dovolj, če MIZŠ in Zavod za šolstvo ponovno ne bosta opravila svojega dela naloge. Ministrico prof. dr. Simono Kustec sprašujemo, kdaj bo zagotovila strokovno gradivo, ki je nujno potrebno za resno in kakovostno izvajanje pouka na daljavo.
6. MIZŠ in Zavod za šolstvo opozarjamo, da še vedno nista pripravila ustreznih protokolov in prilagoditev pravil, ki bi zagotavljala verodostojno in pravično vrednotenje in ocenjevanje znanja na daljavo. MIZŠ sprašujemo, kdaj bodo šole in učiteljstvo navodila prejeli oziroma ali jih sploh bodo.
7. Z glasbenih šol prihajajo pozivi k ponovnemu razmisleku o njihovem zaprtju, saj se učenci zaradi prehoda na pouk na daljavo iz programov izpisujejo. Večji del pouka v glasbenih šolah poteka individualno, kar izrazito znižuje stopnje tveganja za prenos okužbe, zato splošno zaprtje ni upravičeno. Ob začetku šolskega leta za otroke začetnike, ki se učijo osnovnih prijemov igranja različnih inštrumentov, pouk na daljavo tudi ni smiseln. Vlado RS in MIZŠ pozivamo, naj pouk v glasbenih šolah organizira sorazmerno z ukrepi v osnovnih šolah do vključno 5. razreda.

STALIŠČE SVIZ DO VLADNE RAZGRADNJE SOCIALNEGA DIALOGA

SVIZ obsoja, da Vlada RS vse bolj sistematično omejuje in zavrača socialni dialog. Na področju kulture minister Vasko Simoniti zavrača kakršnekoli pogovore s predstavniki zaposlenih, ignorira vse pozive k iskanju rešitev in reprezentativnih sindikatov očitno sploh ne priznava za partnerje pri reševanju skrajno zahtevnega položaja kulture in kulturnikov. V vzgoji in izobraževanju tudi po pol leta prizadevanj, da bi se dogovorili o ustreznih pogojih dela v vrtcih in šolah v posebnih okoliščinah epidemije, še vedno nismo sedli za mizo. Na državni ravni pa je prezir Vlade RS do socialnega dialoga dosegel vrhunec pred dnevi, ko je vlada mimo Ekonomsko-socialnega sveta, mimo kakršnegakoli posvetovanja s sindikalnimi centralami, ne da bi se trudila ohraniti vsaj videz, da pristaja na dialog, v Državni zbor vložila Zakon o demografskem skladu.

SVIZ v celoti podpira stališče predsedstva Konfederacije sindikatov javnega sektorja (KSJS), da so za socialni dialog nujni enakopravnost in medsebojno spoštovanje socialnih partnerjev, predvidljivost pogajalskega procesa in spoštovanje dogovorjenega. Vlada RS ne sprejema ničesar od naštetega. SVIZ kategorično vztraja pri doseženi ravni socialnega dialoga in od nje ni pripravljen odstopiti. Spopad za ohranitev dosežene ravni socialnega partnerstva v naši državi je neizbežen in hkrati že del širšega nasprotovanja poskusu potisniti celotno družbo v avtoritarnost, stran od pravne in socialne države, v družčino najbolj spornih članic Višegrajske skupine, v katerih socialnega dialoga sploh več ni.

UVELJAVLJANJE ZAHTEV GO SVIZ (8 točk na podlagi mandata GO SVIZ, zahteve na področju kulture)

Do sestanka o osmih zahtevah SVIZ, ki smo jih na ministrico prof. dr. Simono Kustec naslovili 22. 9. 2020, je prišlo šele 12. 10. 2020. Vseh osem zahtev je vezanih na krepitev ustreznih pogojev za stabilno in varno delovanje vzgojno-izobraževalnih ustanov v posebnih okoliščinah epidemije covid-19. Ključni dosežek omenjenega sestanka je soglasje ministrice, da se je MIZŠ o naših zahtevah pripravljeno pogovarjati in da je te pogovore pripravljeno začeti v tednu po sestanku. SVIZ je izpostavil, da pričakuje sklenitev pisnega dogovora o uresničitvi vseh osmih zahtevah v mesecu dni, ob visokem ritmu pogajanj. Dopustili smo možnost, da lahko pisni dogovor vsebuje tudi razrešitev drugih odprtih vprašanj. Ker je očitno, da stabilnega, varnega in kakovostno izvedenega vzgojno-izobraževalnega procesa v času epidemije ni mogoče realizirati brez dodatnih sredstev, ministrico prof. dr. Simono Kustec pozivamo, naj se javno zavzame za povišanje proračunskih sredstev za vzgojo in izobraževanje v letih 2021 in 2022. Če dogovor v predvidenem roku ne bo sklenjen, se bo Glavni odbor SVIZ ponovno sestal in poiskal načine, ki bodo do dogovora pripeljali.

PREDSTAVITEV ZAKONA O ZAČASNIH UKREPIH ZA OMILITEV IN ODPRAVO POSLEDIC COVID-19 (PKP 5)

Vladajoča koalicija je v Državnem zboru zavrnila zahtevo SVIZ, da se v peti protikoronski paket ukrepov PKP 5 vnese zagotovilo o nujno potrebnem dodatnem financiranju vzgoje in izobraževanja, ki bi se namenilo za obvladovanje posledic epidemije covid-19, za dodatnečasne zaposlitve tehničnega in strokovnega osebja, za zagotavljanje varnosti vseh udeležencev vzgojno-izobraževalnega procesa, za potrebne tehnične in organizacijske prilagoditve, za zmanjševanje primanjkljajev za del učencev in dijakov, ki imajo pri izobraževanju na daljavo slabše pogoje za učenje. Zavrnen je bil tudi amandma, ki ga je prevzela opozicija, da se za vse učence, dijake in študente iz proračuna zagotovi pokritje stroškov za osebno zaščito, obrazne maske in razkužila. Enako se je zgodilo z našo zahtevo, da se pri MIZŠ za predhodno evalvacijo, predlaganje in spremljanje ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja ustanovi začasno koordinacijo deležnikov (strokovnih delavcev, staršev, ravnateljev, dijakov), ki bi pripomogla k bolj vsestransko premišljenemu in racionalnejšemu sprejemanju ukrepov. Z zavrnitvijo naših predlogov, ki so vsi usmerjeni k stabilnemu in čim kakovostnejšem delovanju vzgojno-izobraževalnega sistema, sta Vlada RS in vladajoča koalicija potrdili, da ne razumeta, kako bistvenega pomena za čim normalnejše delovanje celotne družbe, ne le gospodarstva, je ustvarjanje takšnih pogojev, da šole in vrtci ostanejo na varen način čim dlje odprti. Vlada se ne zaveda, da je slovenski vzgojno-izobraževalni sistem nadpovprečno dobro organiziran in sposoben izvajati zahtevne naloge,

ker razpolaga z dobro usposobljenimi ravnatelji in strokovnim osebjem, ki se zna hitro ustrezno odzvati.

SVIZ od Vlade RS zahteva, da za obvladovanje epidemije ter zagotavljanje stabilnega in kakovostnega vzgojno-izobraževalnega procesa v proračunih za leti 2021 in 2022 nameni dodatna namenska sredstva v višini 90 milijonov evrov letno (za osebno varovalno opremo in razkužila, tehnične prilagoditve, plačilo dodatnih prevozov za učence in dijake, za dodatne začasne zaposlitve administrativno-tehničnega in strokovnega osebja).